

SISYFOS

Cílem Českého klubu skeptiků Sisyfos, z. s. je šíření vědeckých poznatků a nezkrácených informací. Zkoumáme sporné jevy a vystupujeme proti pseudovědeckým názorům. Pomáháme chránit spotřebitele před nabídkou podvodných služeb, pomůcek a přístrojů. Podporujeme kritické myšlení a zdravou pochybovačnost. Naším členem se může stát každý, kdo dává přednost rozumu před vírou v zázraky.

Z OBSAHU

Rakovinu přežijí srandisti a zarputilí bojovníci, říkal profesor Andrysek (<i>Ludmila Hamplová</i>)	1
BLUDNÉ BALVANY ZA ROK 2015	4
Lež se šíří Českem: Očkování (už zase) způsobuje autismus (<i>Ludmila Hamplová</i>)	11
Tomáš Cikrt: Bludy jsou nezničitelné, stejně jako lidská hloupost (<i>Otázky pokládal Petr Musil</i>)	13

Rakovinu přežijí srandisti a zarputilí bojovníci, říkal profesor Andrysek

Ludmila Hamplová

Výzkumu a léčbě onkologických onemocnění zasvětil svůj život. Pomohl mnoha tisícům pacientů, kterým dokázal v těžkých chvílích dodat naději a tolik potřebný nadhled. Sám přitom zažil, jaké to je, když se člověk stane onkologickým pacientem. Profesor Oskar Andrysek byl nejen špičkový onkolog, ale také lékař, který dokázal z nemocnice před krachem v Měšicích vytvořit místo, kde se těžce nemocní cítili dobře. Dokonce jim povolil návštěvy zvířecích mazlíčků a tváří tvář lidské beznaději říkával, že se člověk má ke smrti „prochechat“. Třináctého dubna tento vzrůstem malý, ale osobností velký člověk zemřel. Bylo mu 85 let.

Setkat se s profesorem Andryskem byl vždy zážitek a ještě větší, pokud jste jej sledovali při práci. Na vizity byl schopen chodit se svým psem, který poslouchal jen povely ve francouzštině. Jako lékař působil i mnoho let poté, co dosáhl důchodového věku. Vysvětloval to jednoduše, prý kdyby neléčil, tak by zcepeněl. „Milostivá, já to vidím u svých pacientů. Nejdřív se rozhodnou pro zasloužený odpočinek, pak začnou odpočívat v posteli a přestanou se tolik mýt,

když jsou jen v peřinách a tam je čisto. Nakonec se přestanou převlékat a zůstanou jen v pyžamu. No, pak už jen leží a konec znáte všichni. Moje záchrana je v tom, že musím stále něco dělat. Práce mě těší a baví. Na stará kolena jsem opustil život stárnoucího vědce na lékařské fakultě a dělám primáře v následné péči v zámku Měšicích. Tady můžu pacientům s nádorovým onemocněním předávat trochu životní energie,“ vyprávěl mi při našem rozhovoru v roce 2009 a lišácky se u toho usmíval. Místy poněkud drsný humor k němu patřil a to bez ohledu na to, s jak obtížnými situacemi se v životě musel poprat.

Onkolog dobré nálady

Pro profesora Andryška byla rakovina celoživotním posláním. Onkologickým onemocněním se věnoval více než šedesát let, ať už působil po skončení studia

medicíny jako odborný asistent v Biofyzikálním ústavu Univerzity Karlovy, přednášel v šedesátých letech na onkologické klinice ve východním Berlíně, nebo se o své poznatky děлил při svých cestách v USA, Japonsku nebo Velké Británii. Mimo jiné pracoval také na Onkologické klinice 1. LF UK a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, nebo byl ředi-

telem nemocnice sv. Alžběty v Praze Na Slupi či primářem Centra integrované onkologické péče v nestátní Nemocnici Měšice, kterou doslova dokázal proměnit z místa určeného k demolici v prostor, kde nemocní dostávali naději a dokonce se i znovu vraceli do života.

„Není snadné říci, čím vším Oskar byl. Hlavně to byl výborný, vitální člověk, který prošel složitým, ne vždy lehkým životem. Byl to lékař, onkolog a vědec, zvládající několik oborů, člověk nábožensky založený, rozumějící radostem i strastem prostých lidí. Důkladně se věnoval i mimoprofesionální aktivitám,“ vzpomíná docent Čeněk Zlatník, matematik a někdejší předseda Českého klubu skeptiků – Sisyfos. „Kdo navštívil „jeho“ zámek – onkologickou kliniku v Měšicích u Prahy – sotva zapomene na atmosféru, kterou tu dokázal vytvořit, k níž patřila i úžasná sbírka jeho myslivčeských trofejí. A ty oslavy, co tam občas probíhaly, kdy Oskar všechny bavil, tančil, zpíval! S ním nebyla nikdy nuda, byl neúnavným vyprávěčem životních příběhů a vtípů,“ popisuje a skoro se nedá uvěřit, že mluví o lékaři, který se celý svůj život věnoval diagnózám, jenž obvykle přináší strach a beznaděj.

On sám ale věnoval velkou pozornost tomu, jakým způsobem se svými pacienty komunikuje. „Když je náš mozek ochromený strachem, zoufalstvím a beznadějí, tak T-lymfocyty nemají ony velitele, kteří by jim řekli, koho zabít a koho ne. Prostě nefungují. Rakovina tak znovu a znovu bují, protože naše obranné jednotky jsou zmatené, je jich málo a nedostávají správné rozkazy. Proto vždycky říkám: veselá mysl, půl zdraví. To je vlastně moje největší lékařské zjištění a krédo. Když se po vyšetření na pacienta podíváte s koženou tvář a řeknete „Je to vážné“, tak jste pitomec, a ne doktor. Jednou z povinností lékaře je být na pacienta hodný, nakopnout jeho myšlenky k uzdravení. Protože to zatraceně moc funguje a je naší povinností toho využívat,“ uvedl profesor Andrysek v rozhovoru pro časopis Instinkt v roce 2014.

Oblíbený přednášející

Kromě toho, že profesor Andrysek napsal mnoho monografií, učebnic a několik set odborných článků v českých i zahraničních recenzovaných časopisech, a přednášel třeba v USA, Japonsku nebo Velké Británii, věnoval se také výzkumu souvislosti psychického stavu člověka s vývojem nádorového onemocnění. „Všichni známe situaci, kdy člověka opustí životní partner a on upadne do hlubokého smutku, načež velmi brzy umírá. Zjistilo se, že tito lidé upadli do deprese a nezvládli to, že jsou sami. V jejich mozku je takový endokrinní systém, který ochromuje buňky řídící buněčnou imunitu, a ta buněčná imunita je vnitřní policie, která zabráňuje růstu nádorů, dokud je rakovina v počátku. Tak jsem si řekl, že se nemůže nic stát, když se budu snažit pacientům s nádorem trošičku psychicky pomoci. Výbornou školou pro mě byla vlastní zkušenost s rakovinou. Zkrátka pacient by neměl být depresivní a musí své onemocnění brát sportovně. Když jsem se nedávno zabýval výsledky terapie metastáz v játrech, což před dvaceti lety bylo téměř neléčitelné onemocnění, všiml jsem si, že pacienti, které se podařilo držet

v dobré náladě, jsou stále ještě tady v plném zdraví. U plaček se mi vyléčení většinou nepodařilo. Tak a teď jsem vám vyzradil tajemství své doktorské kuchyně. Dobrá mysl je také prevencí nádorů,“ vysvětloval svou práci.

Rakovinu zažil v 80. letech na vlastní kůži, byť jak přiznával, si ji vlastně „vyrobil“ tím, jak pracoval s radioaktivitou a výsledkem byl velkobuněčný lymfom. Nejdřív se nechtěl léčit sám a svěřil se jinému odborníkovi. Prošel chemoterapií, ale ta nezabírala, a tak se nakonec rozhodl léčit sám pomocí ozařování. Tento experiment mu překvapivě vyšel a uzdravil se. Tehdy se mu ulevilo dvojnásob, protože už nemusel svou nemoc tajit před rodinou a blízkými. Prý by ho manželka nutila, aby pravidelně spal, nechlastal a nekouřil, a tak raději mlčel. „Vymýšlel jsem si, že dělám přesčasy a podobné blbiny. No, a taky jsem se musel nutit do jídla, aby s dcerou nic nepoznaly. Bylo mi špatně, ale všechno jsem vždycky snědl, abych nevyvolal podezření. Myslím, že jsem se tenkrát rozhodl dobře. A za tu rakovinu jsem taky moc rád. Ten nádor a jeho zpočátku neúspěšná léčba, to všechno mi strašně pomohlo chápat, jak se mí pacienti cítí, co prožívají, jaké myšlenky je napadají. A jaké to je, když vám je z chemoterapie špatně. Byl to dar z nebes,“ vysvětloval v rozhovoru pro časopis Instinkt.

Po léčbě mu zůstala tvrdá bulka na ruce po infuzi cytostatic, kterou rád používal jako důkaz pro své pacienty, že rakovina se dá zvládnout. „„Sáhněte si, tady jsem měl taky raka a neposral jsem se z toho. Tak vy se z toho taky neposere.“ Občas jsem sprostý, a protože většinu mých pacientů to baví, nebráním se tomu. Je to lidský přístup a ten je nejdůležitější. Nechci, aby mě brali jako nějakého boha v bílém plášti, který má profesorský titul. Chci, aby mě považovali za svého kamaráda, který ví, co dělá, a snaží se jim všemožně pomoci. A když to nejde léky, tak alespoň dobrým slovem nebo nějakým tím vtípkem. Ono je to někdy vlastně snadné. Od profesora nikdo nečeká, že řekne ‚prdět do hlíny‘. Takže lidi to odzbrojí, zasmějí se a je jim líp,“ popisoval svůj netradiční přístup k pacientům.

Myslivec profesorem

K velkým zálibám profesora Andryska patřila myslivost, které vděčil i za získání profesury. Jako katolík a junák nikdy nevstoupil do komunistické strany, což sice stačilo na získání habilitace, ale už ne na profesuru. Tehdy mu nadřazený řekl, že by se měl nějak angažovat. „Stal jsem se místopředsedou základní myslivecké organizace bez honitby na Praze 2. Funkce spočívala v tom, že jsem jednou za rok přinesl nějaký alkohol, chlapi ho vypili, opili se a sepsali hlášení. Soudruh Jakeš pak napsal, že soudruh Andrysek zastává významnou funkci v Národní frontě a povolil mi profesuru. Mezitím a přišla revoluce, vyšetřovali mě. Když zjistili, že to byla jen finta, profesuru mi nakonec dali,“ vysvětloval svou cestu k akademickému titulu. Mimochodem lovecké trofeje patřil k výbavě „jeho“ zámku v Měšicích. „Oskar Andrysek byl nimrod, lovec, chodil do lesa s flintou. Na toto téma napsal knížku humorných příběhů pod názvem Lékař myslivcem, která vyšla v mém nakladatelství. V nemocnici zavedl, že se na dvoře mohla chovat zvířata, příbuzní pacien-

tů navíc směli na návštěvu vzít s sebou domácího mazlíčka nemocného – kočku, psa, papouška. Zjistil totiž, že taková setkání mají úžasný vliv na zlepšení nálady nemocných, na jejich psychiku,“ vypráví spisovatelka Věra Nosková, která se s profesorem Andryskem spřátelila také díky společným aktivitám v Českém klubu skeptiků – Sisyfos.

Profesor Andrysek patřil k jeho velmi aktivním členům a také velmi oblíbeným přednášejícím, který dokázal poutavě vyprávět i o náročných medicínských tématech. „Byl to takový relikv starych časů – lékař katolík, přísný, ale chápavý, který věděl, že se má nejmodernějšími metodami léčit tělo i duše a uměl to dělat. Proto tak brojil proti hochštaplerům, kteří si mysleli, že jedno se bez druhého obejde. Staral se o pacienty umírající na rakovinu. Spoustu z nich mu „přihráli“ do jeho péče léčitelé. Proto se přidal ke skeptikům, protože už se nemohl dívat, jak mu zabíjejí pacienty, i když jako opravdu hluboce věřící katolík to mezi námi nikdy neměl snadné...“ vzpomíná Leoš Kyša, současný předseda Sisyfa.

Sám Andrysek považoval léčitele za podvodníky a bojoval proti nim: „Občas se stane, že pacient uteče od lékaře k šarlatánovi v dobré víře na uzdravení. A to i přesto, že má velmi dobré šance na vyléčení. Léčitel podvodník pak vysílá různé energie, dává mu bylinky, nutí ho držet nesmyslné diety a hlavně mu zakazuje klasickou léčbu. Tím se nesmyslně prosustruje čas, který je u onkologických pacientů velmi drahý. Výsledkem je, že se k nám vrací pacient ve velmi vážném stavu. Občas už ho není možné zachránit. Přitom by stačilo, kdyby se začal léčit včas. Proto bych postavil léčitele před soud za napomáhání k vraždě,“ říkal rozhodně.

Stačí Šéfa moc neprovokovat

Za příklonem části společnosti k léčitelům a ezoterice viděl profesor Andrysek také to, že lidé hledají duchovní přesah a vlídné slovo. To ale samo o sobě neléčí, proto je nezbytná kombinace špičkové medicíny, dobrého doktora, dobrého slova a naděje, aby to dobře dopadlo. O sobě říkal, že ateisty jako věřící katolík štvál svou vírou a ezoteriky zase dost radikálním názorem na léčitele. „Profesor Andrysek připomínal rodinné lékaře starých časů. Byl laskavý, bodrý a přísný ve správném poměru, aby u pacientů vyvolával sympatie, úctu

a úsměv. Jeho odbornost ale byla na vyšší doby. Byl dobrý to křesťan, katolík, který jako kluk ministroval, a v kanceláři mu visel na čelní straně kříž. O své víře ale příliš nemluvil a ani nikomu ji nevnucoval,“ popisuje Věra Nosková. S profesorem Andryskem podle ní odešel kousek světa, který byl zdrojem jistot, přátelství a zatraceně dobrých vtipů.

O Bohu mluvil profesor Andrysek jako o Šéfovi, prý aby příliš neprovokoval své ateistické kolegy: „Jsem věřící člověk, přesvědčený, že máme duši a že nejsme jen chemikálie. To hodně určuje můj život i mou lékařskou práci. Ale zase to nepřeháním. Já měl hodně nábožensky založenou maminku a babičku, které chtěly, abych se stal knězem. Takže vím, jak je nepříjemné, když je někdo v tomto směru horlivý až nepříjemný, když – jak se říká – „okusuje Pánubohu paty“. To nemám rád. Myslím, že úplně stačí snažit se Šéfa moc neprovokovat. A dělat to nejlepší, co můžeme, pro lidi okolo nás.“ Jisté je to, že profesor Andrysek celý svůj život dělal to nejlepší, co mohl, aby se lidem kolem něj dařilo dobře. Tak, ať je i jemu dobře u Šéfa.

BLUDNÉ BALVANY ZA ROK 2015

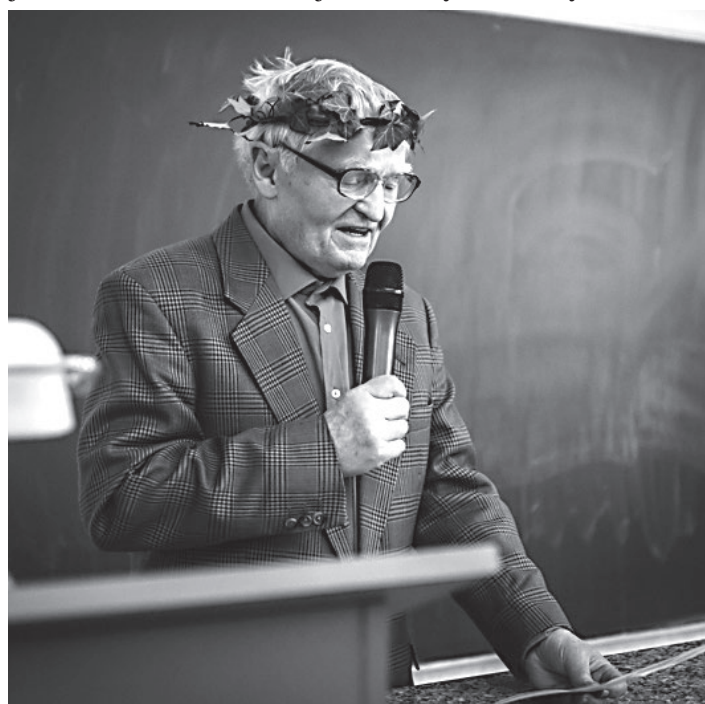
Proslov při předávání XVIII. Bludných balvanů Sisyfa za rok 2015

Slovutní laureáti a jejich fanynky, vzácní hosté, příznivci i odpůrci kritického skeptického myšlení, dámy a pánové!

V zastoupení Strašného Sisyfa předstupuji před toto tradiční slavnostní shromáždění již po osmnácté. Když jsme počátkem r. 1999 připravovali první udělení Bludných balvanů za r. 1998, vůbec by mne bývalo nenapadlo, že bludnou slavnost budeme provozovat ještě ve druhé dekádě XXI. století. Domněnka, že obecně velmi skeptická česká veřejnost nedůvěřující nikomu, kdo neskáče jako Čech, se samočinně odvrátí od nejrůznějších žvanilů, šarlatánů a jurodivců, se bohužel nepotvrdila.

Stal se pravý opak. K národu, jenž se v XIX. stol. zázračně probral z pobělohorského traumatu a v r. 1918 získal samostatný stát díky neúnavnému úsilí osvícených buditelů, se po převratu v r. 1989 vrátila iracionalita jako bumerang. Paradoxně k tomu přispěl jeden z nejdůležitějších vynálezů konce XX. století - internet. Nová možnost rychlé a celosvětové komunikace způsobila, že dnes se šíří nesmysly, neověřené, falešné i zlovolné informace téměř rychlostí světla. Pošetile jsem se zpočátku domníval, že s ohledem na zmíněný český skákací syndrom nemůže naše veřejnost naletět na ten veletok hlouposti a dezinformací.

Paradoxně právě obskurní weby, kde vůbec netušíte, kdo je vlastní a komu slouží, jsou mnohými občany naší země

brány za bernou minci, zatímco těm nemnoha slušným a o kritické myšlení usilujícím webům, jejichž autoři nesou kůži na trh, se vybraně spílá. Bezděky se tak potvrzuje, že existence klubu Sisyfos zůstává potřebná i čtvrtstoletí po návratu Česka k demokracii, i když si často připadáme jako hlasy volající na poušti. Sám internet však na vině není; prakticky každý vynález může lidstvu prospět, ale také mu ublížit. Na vině jsou ti, kdo úmyslně matou a dezinformují, ale také naivní uživatelé, kteří těmto škůdcům skáčou na lep.

Internet nám totiž odhalil, že mnoho lidí nedokáže rozlišovat mezi informacemi a dezinformacemi. Navíc je zatíženo absurdními předsudky. Tím, že na internetu jsou povinně uváděny v plném znění diplomové a disertační práce, se před naším Komitétem otevřelo neorané pole podivuhodných nesmyslů, které kupodivu nedokázali postřehnout ani školitelé, ani oponenti těchto prací, ačkoliv právě kvůli tomu tyto instituty máme.

Je nám proto pochopitelně sympatické, že se konečně našel ministr zdravotnictví, který chce omezit rejdy šejdů, kteří si vznešeně říkají léčitelé, ačkoliv statistika stovky již udělených Bludných balvanů ukazuje na jejich početné fauly při tzv. léčení, které zůstávají bez jakýchkoliv postihů. Jak však dnes sami uvidíte, mezi letošními laureáty se vyskytují také graduovaní lékaři, kteří v rozporu s akademickým slibem, který při promoci skládali, se docela úspěšně živí nabídkou diagnóz a terapií, jež jsou v příkrém rozporu se současnou medicínou založenou na vědecké metodě – a nikdo je ani nenapomene!

Loni jsem v úvodu naší bludné slavnosti zmínil, že jsme Komitét omladili. Letos se to projevilo neobyčejným zvýšením náročnosti hodnocení, které bylo daleko důkladnější než dříve. Protože všichni členové Komitétu jsou extrémně zaneprázdněni jinými úkoly, mohli jsme se na neobvykle utajeném místě se souřadnicemi GPS 142711+500131 sejít

až po půlnoci v půlce ledna. Posuzovali jsme více než 80 došlých nominací, což je o něco méně než obvykle. Startovní pole bylo však mimořádně vyrovnané, takže první zasedání se protáhlo až do bílého rána. Teprve když jsme se zcela vyčerpání dohodli na zúžení výběru uchazečů na pouhý tucet, mohli jsme se rozběhnout do svých domovů s úkoly zevrubně prozkoumat zásluhy jednotlivých Vyvolených.

Rozhodující mručící schůze Komitétu se pak uskutečnila o měsíc později. Její průběh se vůbec neodvažuji popsat už proto, že jsem tam nebyl. Hned na začátku došlo totiž k ostrým slovním výměnám názorů, kdo z kandidátů má postoupit do finále. Jednotliví členové Komitétu se častovali nevybíravými urážkami, které okoukali z televizních debat v parlamentu nejmenované středoevropské země. Ještě drsnější pak bylo rozhodování o tom, kdo dostane který balvan. Nastalou bitku našťastí ukončil předseda Klubu Sisyfos, který aktivně pěstuje bojová umění.

Můj dík za tak hladký průběh oponentního řízení patří proto všem až neuvěřitelně nezávislým odborníkům našeho Komitétu; byla to radost s tak kompetentním týmem připravit dnešní bludnou slavnost. Podobně děkuji všem, kdo se nejruznějším způsobem podíleli na přípravě, organizaci a programu dnešního večera. Nemohu zapomenout ani na všechny příznivce, ba i nepříznivce našeho Klubu, kteří v průběhu celého roku dodávali do naší databáze výživné nominace. V neposlední řadě děkuji děkanovi Matematicko-fyzikální fakulty UK prof. Janu Kratochvílovi za laskavé poskytnutí Strouhalova posluchárny pro bludnou slavnost.

Jiří Grygar, mimořádný
a zplnomocněný velvyslanec
Strašného Sisyfa, vrr.
Strouhalova posluchárna MFF UK;
Ke Karlovu 5; Praha 2 (Pátek 1. 4. 2016)

Komitét pro udělování Bludných balvanů při Českém klubu skeptiků Sisyfos oznamuje, že v kategorii družstev za rok 2015 získávají

Bronzový Bludný balvan: Rehabilitační oddělení Oblastní nemocnice Příbram, a.s. za poskytování alternativně nadstandardní zdravotní péče

„Komplexním cílem nemocnice je poskytovat stále kvalitnější zdravotní péči, rozvíjet nové metody a vysoce specializované medicínské obory“, vyhláší internetová stránka Oblastní nemocnice v Příbrami.

Cíl si vzala za svůj i primářka zdejšího rehabilitačního oddělení, propagátorka celostní medicíny, akupunkturistka

a homeopatka MUDr. Barbora Daňhová. Oddělení praktikuje i „podivuhodné“ procedury, na lékařských fakultách dosud nevyučované – detoxikační medové masáže, energetické masáže mikrosystémů plosky nohy, magnetoterapii a akupunkturu a zvláště elektroakupunkturu dle dr. Volla (EAV) na přístroji ACUCOMB AC/V2 v edici „BETTER FUTURE“, výrobku plzeňské firmy Embitron.

O EAV se na internetových stránkách Oblastní nemocnice dočteme:

„Je to moderní velmi přesná diagnostická a léčebná metoda, kterou před cca 50 lety objevil německý lékař dr. Voll.“ „Jde o vyšetření pomocí přístroje, který měří elektrický potenciál na povrchu těla v akupunkturálních bodech na ruce a nohou pomocí přikládané sondy, tím umožňuje zmapovat stav všech orgánů a systémů v lidském těle. Pokud je člověk zdravý, všechny orgány a systémy v těle řádně fungují, akupunkturální body na povrchu těla (tzv. okna jimiž se dá nahlížet do nitra člověka) mají určitou přesně definovanou hodnotu el. potenciálu, kterou lze přístrojem dr. Volla změřit. V okamžiku, kdy se v těle objeví nějaká porucha, některý systém nebo orgán je postižen nemocí, dojde ihned ke změně vodivosti v příslušném bodě. Měřené body jsou rozloženy na 20ti drahách na prstech rukou a nohou a do každého bodu se promítá určitý orgán nebo některý ze systémů lid-

ského těla. Díky EAV lze snadno určit, jakou nemocí pacient trpí, jaký léčebný postup zvolit, které léky účinně nasadit a vyřadit ty nevhodné.“ „Dá se změřit, že se pacient teprve „chystá onemocnět“ (pacient nepociťuje obtíže, ale orgány a systémy jsou již nemocné). Jedná se tedy o prevenci v pravém slova smyslu.“

„Tyto procedury samozřejmě nehradí zdravotní pojišťovna – klient si je platí sám. V našem centru však za své peníze dostane skutečnou kvalitu a navíc s tou významnou výhodou, že o něj pečují kvalifikovaní profesionálové“, chlubí se paní primářka v Příbramském deníku 5. 12. 2015.

Jak paní primářka vědě rozumí, dokládá kupř. ohromujícím tvrzením: „Homeopatie je informační léčba, lék neobsahuje hmotnou látku, ale informaci. Její úspěchy se dají

vysvětlit zákony kybernetiky.“ (Příbramský deník, 31. 7. 2008.)

Ambice a kvalitu šamanské diagnostiky EAV jsme dávno rozpoznali. Firmu Embitron, která přístroj vyrábí, jsme ocenili zlatým Bludným balvanem již v roce 2001. Výrobce, poučen Balvanem, si je snad již vědom toho, že vztah výsledků k stavu tělních orgánů je jen snůškou nesmyslů. V aktuálním manuálu k přístroji proto uvádí: „Z biofyzikálního hlediska lze obecně prohlásit, že jakákoliv diagnostická interpretace změřených dat je záležitostí výlučně subjektivní a nemá žádné vědecké opodstatnění“. Nelze nezmínit další pikantní sdělení výrobce: „Dále je možné přístroj symbolicky propojit s počítačem typu PC. Je nutno zdůraznit, že jde o čistě symbolické spojení, které není spojením elektrickým a neprotékají po něm tudíž žádné elektrické proudy ani elektronické datové přenosy. Spojení rovněž není galvanické. Jde o spojení čistě symbolické, které je některými zdravotníky vyžadováno z důvodů, které výrobce přístroje nedovede vysvětlit.“

Paní primářka však nepotřebuje číst nějaké návody. Stačí, když metodu EAV, doplněnou bájemi z čínské mytologie, úspěšně komerčně používají kolegové z České akupunkturistické společnosti. Za hodinové vyšetření v ceně 1380 Kč si pacient odnese informaci, že některé okrsky jeho kůže měly v době měření elektrickou vodivost tu nižší, tu vyšší – a to ho jistě potěší.

Za podivuhodnou, „kvalitní“ péči na půdě státní nemocnice udělíme neméně kvalitní bronzové ocenění.

Stříbrný Bludný balvan: Rada Českého rozhlasu v Praze za odstrašující příklad zdůvodnění, proč Český rozhlas Dvojka vysílal pavědecké díly v seriálu „Kupředu do minulosti“

V seriálu „Kupředu do minulosti“ se rozhlasová dramaturgie snažila v I. pololetí roku 2015 přivést k mikrofonu ponejvíce nejrůznější pomatence, kteří tvrdí, že rozvíjejí starobylé zkušenosti a kritizují soudobé poznání jako škodlivé, anebo slepou uličku. Děje se tak prý zejména v oborech, které se týkají lidského zdraví a nemoci.

V prvním čtvrtletí minulého roku se tak dostali k mikrofonu veřejnoprávního Českého rozhlasu na stanici Dvojka lidé, kteří v předešlých letech obdrželi za své evidentní bludy Balvany Sisyfa: Milan Calábek (2001, stříbro), Ing. Jiří Kuchař (2003, zlato), Jaroslav Dušek (2007, stříbro), MUDr. Josef Jonáš (1999 a 2008, 2x zlato). V seriálu vystupovali jako úctyhodní experti, s nimiž vedla moderátorka přátelský rozhovor. Nebyl tam přizván žádný oponent kvůli tak často zdůrazňované vyváženosti. Žádný ze zmíněných řečníků se nemůže pochlubit tím, že by byli svá tvrzení obhájili na stránkách příslušných recenzovaných odborných časopisů z daného oboru, což je normálně podmínkou, aby laická veřejnost od nich mohla získat ověřené informace.

Jeden z posluchačů Českého rozhlasu, který není členem Sisyfa, se obrátil 28. 5. 2015 na Radu Českého rozhlasu, jejímž hlavním úkolem je kontrolovat, zda veřejnoprávní stanice Českého rozhlasu ve svém vysílání dodržují ustanovení zákona č. 484/1991 Sb., se stížností, že v tomto seriálu porušil podle jeho názoru Český rozhlas ustanovení §2, odst. (2a): „Hlavními úkoly veřejné služby v oblasti rozhlasového

vysílání jsou zejména a) poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů.“

Stěžovatel poukázal také na dva články z webu stanice Dvojka, kde jsou autentické citace rozhovorů, jež v rámci seriálu Kupředu do minulosti vedli Milan Calábek (vysílání 17. 3. 2015) a dále MUDr. Josef Jonáš a Ing. Jiří Kuchař (vysílání 7. 4. 2015), kteří tam kritizovali vědeckou medicínu a propagovali mastičkáře. Mimochodem, Milan Calábek v 70. a 80. letech minulého století spolupracoval s nechvalně známou Psychoenergetickou laboratoří Prof. Františka Kahudy. Žádný z nich však svá tvrzení předtím nezveřejnili v odborném vědeckém časopise; všechno je to neověřená dojmologie, která nemá ve veřejnoprávním vysílání co dělat.

Zajisté lze ocenit, že Rada Českého rozhlasu zveřejnila 29. 7. 2015 své stanovisko ke stížnosti posluchače, jak jí to zákon ukládá. Rada se však mýlí v interpretaci zákona, když ve svém stanovisku tvrdí, že je úkolem Českého rozhlasu, aby „dával prostor také alternativním náhledům“. To přirozeně platí pro debatu mezi odborníky, kteří mají příslušnou erudici, a často dospívají k různým náhledům. Mohou proto o nich vést před posluchači kvalifikovanou polemiku. Nemá však žádný veřejnoprávní smysl vést takovou polemiku mezi odborníky a šarlatány, kteří pouze silně mávají rukama, ale nic z toho neprokázali studií v recenzovaném odborném časopise.

Kdyby byla Rada Českého rozhlasu kompetentní, mohla tuto elementární zásadu zveřejňovat ověřené informace prodat - jak to ostatně posluchač ve shodě s literou i duchem zákona žádal. Místo toho ve svém zdůvodnění, podle něhož v uvedených dílech seriálu zákon porušen nebyl, citovala stanovisko vedení stanice Dvojka, které obhajuje prezentaci nekompetentních výmyslů, zatímco vědeckou metodu poznávání považuje za „různá klišé“. Jako kouzlo nechtěného pak vyznívá tvrzení, že „ani naše vysoce vyspělé zdravotnic-

tví se neuzavírá novým metodám a postupům, novým léčebným látkám. Důkazem může být i to, že v minulých dnech byla ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové otevřena Klinika tradiční čínské medicíny, přičemž donedávna byli lidé využívající postupy čínské medicíny považováni za šarlatány”.

Radě Českého rozhlasu blahopřejeme, že se v úsilí šarlatánů a pavědců mást českou veřejnost přidala tak jednoznačně na jejich stranu, což nelze neodměnit stříbrným Bludným balvanem Sisyfa za rok 2015 v kategorii družstev.

Seznam pavědeckých děl v seriálu „Kupředu do minulosti“

1. Stručný slovník pojmů k rozhovoru s panem Milanem Calábkem, 17. 3. 2015

2. Parkinson, Alzheimer, rakovina, cukrovka. Milan Calábek radí, jak tyto nemoci léčit přírodními látkami, 17. 3. 2015

3. Milan Calábek: Fruktóza jako sladidlo ničí naše játra, způsobuje obezitu a stojí za celou řadou nemocí, 24. 3. 2015

4. Recepty Jiřího Kuchaře a Josefa Jonáše na výrobu přírodních léčiv, 1. 4. 2015

5. Máme zakořeněný strach z infekcí, proto jsme uvěřili v zázračnou moc antibiotik, říká Josef Jonáš, 31. 3. 2015

6. Josef Jonáš: Přírodní antibiotika nemohou hrát prim, protože nás ovládá obrovská, do civilizace zažraná, manipulace, 7. 4. 2015

7. Cukr si bere z našeho těla to, o co byl rafinací připravený, říká Jiří Kuchař, 9. 6. 2015

8. Jiří Kuchař radí zdravé náhražky bílého cukru a recepty na zdravé sladkosti, 16. 6. 2015

9. Josef Jonáš: Síla ekonomiky, lobbingu a lidských chutí je tak obrovská, že kdo nechce, tak škodlivosti cukru neuvěří, 16. 6. 2015

Včelstva krmená medem spotřebují o třetinu méně zásob a jsou mnohem vitálnější, než když jsou na cukru, 22. 9. 2015

Zlatý Bludný balvan: Fakultní nemocnici v Hradci Králové za příkladnou péči o dílo Velikého Mao Ce-tunga v oblasti zdravotnictví

V padesátých letech byly v Číně obzvláště krušné časy. Následkem komunistického řízení státu chyběli lékaři i léky. Miliony obyvatel se ocitly bez zdravotnické péče a tak Velký Mao rozhodl: „Čert vezmi vědeckou medicínu, obejdeme se bez ní“, a v roce 1955 v Pekingu založil „Centrální institut čínské lidové medicíny“. Cílem bylo vytvořit levnou medicínu, složenou z fragmentů vzpomínek a informací o dávném lidovém léčitelství, používání bylinek, akupunktury a duchovních taoistických principů nahrazených marxismem a primitivním materialismem. Soudruzi vybrali co se hodilo, čímž stvořili novou, vlasteneckou, levnou a socialistickou medicínu, jež dala lidem pocit, že je o ně vládou postaráno.

Mao sám ale o tuhle péči nestál. „Stále neochvějně věřím, že máme propagovat čínskou medicínu. Osobně v ní nevěřím. Nepoužívám čínskou medicínu,“ prohlásil Mao Ce-tung podle svědectví svého osobního lékaře Li Zhisui, který byv vychován v duchu západní medicíny odmítal učení čínských lékařských knih (viz Li Zhisui: „Soukromý život předsedy Maa“).

Velký Kormidelník však pochopil, že nejen uspokojil masy, ale také pomohl vytvořit skvělý vývozní artikl. Ten podporuje čínská vláda dodnes.

Nyní u nás prožíváme čínskou ekonomickou invazi a její součástí se náhle stává i Tradiční čínská medicína. Její ambulance funguje od září 2015 v Královehradecké fakultní nemocnici. Nikoli v nějakém soukromém alternativním centru, jako dosud. Fakultní nemocnice slouží také ke vzdělávání lékařů ve vědecké medicíně. Té medicíně, jejíž nedostatek vedl k vytvoření náhražky známé dnes jako Tradiční čínská medicína. Tato náhražka, založená na čchi a meridiánech, je dnes přesto pro Evropany lákavá – navzdory své absurditě a nedostatku relevantních důkazů o jejím objektivním působení tak, jak nám zastánci Tradiční čínské medicíny předkádají.

V této fakultní nemocnici mají údajně v úmyslu Tradiční čínskou medicínu zkoumat. Na to jsme skutečně zvědaví. Co se asi stane, až naši výzkumníci, podobně jako stovky jiných ve světě, dojdou k tomu, že Tradiční čínská medicína nefunguje ani zbla tak, jak se tvrdí? Zavřou u Prymulů krám? Řeknou investorům: Sorry, mýlili jsme se? Anebo budou po kahudovsku mnohá desetiletí tvrdit, že další výzkum je nutný a přitom dál léčit pacienty, dle příruček pekingských soudruhů?

Udělujeme Balvan za rozvíjení Tradiční čínské medicíny, kterou ač Velký Mao zavedl, dokázal se jí vyhnout.

Komitét pro udělování Bludných balvanů při Českém klubu skeptiků Sisyfos oznamuje, že v kategorii jednotlivců za rok 2015 získávají

Bronzový Bludný balvan: MUDr. Libor Němec za kvalifikovanou propagaci a využívání diagnostických metod non lege artis

MUDr. Libor Němec, oční lékař, provozuje ve Vyškově běžnou ambulantní praxi, přičemž nabízí i alternativní diagnostickou metodu – iridologii (irisdiagnostiku). Ta prý byla v Číně užívána již před 6 000 lety. V Evropě je známa již několik set let; v roce 1836 maďarský lékař Ignátz von Peczely nakreslil první z mnoha map duhovky, zachycující projekční místa jednotlivých orgánů. Náš laureát je rovněž přesvědčen, že „každý orgán má na duhovce své projekční místo“.

Uveďme, co si o této alternativní metodě myslí jiní odborníci.

Profesor Jiří Heřt: „Jde o zcela absurdní výmysl, který nemá nejmenší opodstatnění. Podle změn v lidském oku

samozejmě lze diagnostikovat řadu chorob (diabetes, hypertenze, hyperlipidemie, Wilsonova choroba, alkaptonurie i další), ale jde o patologické změny, které nemají žádnou preferenční lokalizaci v duhovce a které postihují především jiné tkáně lidského oka jako rohovka, bělima, čočka či sítnice. Kromě toho jde vždy o celkové, nikoli orgánové choroby.“ Německý oftalmolog profesor Eugen Schreck prohlásil: “Stojíme zde před neslychaným paradoxem a groteskou až absurditou, v celém lékařství ojedinělou, která spočívá v tom, že lidé chtějí poznávat nemoci z normální tkáně.”

Iridologie není teoreticky vysvětlitelná a nebyla potvrzena ani experimentálně. Na důvěryhodnosti jí nepřidává okolnost, že

neexistuje jednotná mapa duhovky, že schéma domnělé projekce orgánů v lidském oku se u jednotlivých iridologů liší. Je ostatně podivné, že iridologie nezískala za celá staletí obecné uznání. Ani v posledních válkách, při kterých medicína velice pokročila, se taková levná a na přístroje nenáročná metoda neujala. Na rozdíl například od antibiotik.

Doktor Němec se kritickými úvahami nezatěžuje a iridologii praktikuje. Na svých stránkách ji propaguje nejen jako solidní diagnostickou metodu, ale dokonce jako prostředek prevence, protože údajně dokáže nemoc odhalit dříve než propukne. Při jejím praktikování zasahuje do dalších oborů medicíny, jako interna, neurologie, ortopedie a další.

Neomezuje se jen na iridologii, zasvěceně se kupř. vyjadřuje i ke vlivu geopatogenních zón na organismus a doporučuje podložku, která jejich účinky ruší. Především je nadšeným propagátorem celostní medicíny, absolvoval kurzy homeopa-

tie, akupunktury a mnohé další. Jako své učitele jmenuje nositele Bludných balvanů Mgr. Kateřinu Konrádovou a MUDr. Josefa Jonáše, přičemž opomíjí Milana Calábka, jehož Sisyfem oceněnou Univerzitu Nové doby rovněž absolvoval.

Přestože jako lékař zná přísná kritéria, která musí každá klinická studie splňovat – např. musí být experiment dvojnásobně zaslepen – svá tvrzení zaštiťuje údajnými studiemi, které tyto podmínky ani vzdáleně nesplňují a navíc zlepšení diagnózy potvrzuje pomocí krajně pochybné metody EAV.

MUDr. Libor Němec je městským zastupitelem za ANO ve IVyškově a vykazuje rozsáhlou přednáškovou i publikační činnost. Bohužel, to vše dodává jeho nesmyslným medicínským alternativám na vážnosti a nebezpečnosti.

Bludný balvan udílíme, pochybujíce, že náš laureát plní akademický lékařský slib, neboť se odklání k podivným praktikám, které jsou sotva v zájmu pacientů.

Stříbrný Bludný balvan: Prof. M.D. Trp.D. PhDr. Ján Šramo, Ph.D. za renezací neomylné antropologické biotypologie, s úžasem nad jeho akademickou kariérou

Ján Šramo vystupuje od roku 1992 jako lékař a psycholog, veleúspěšný obnovitel zapomínané disciplíny – antropologické biotypologie (dále typologie). Její věhlas se šíří po Česku i Slovensku, praktické aplikace se nabízejí ve více než deseti poradnách. Spokojení klienti rádi zaplatí, jsouce zbaveni stresu z nejistoty. Přívrženci založili občanské sdružení Melius, které typologii propaguje, pořádá semináře a vydává publikace; vyšly tu i tři Šramovy knihy. Typologie je představována jako rigorózní, neomylná věda:

„Má kořeny v nejstarších kulturách.“... „Nepracuje s dojmy a pocity, ale tvrdě matematicky do sebe zapadá. Je mimořádně přesná a současně nejstarší diagnostickou metodou. Typologie je tedy vše, co je na člověku vidět, je budoucností lidstva.“

„Každá vlastnost v přírodě se musí projevit znakem a tvarem“

„Na základě objektivně kriterických informací získaných pozorováním a vyhodnocováním znaků projevujících vlastnosti, lze získat absolutně přesné, validní údaje, které pomohou řešit stavy povahy, zdraví, nemoci, společenských aktivit i sociálních kontaktů ve všech oblastech lidských zájmů

a činností.“

„Ještě se nestalo, že když pacient dodržel úplně všechny pokyny, přesně je realizoval, aby si nepomohl.“

K diagnostice není třeba pohovorů, dotazníků ani testů. Stačí vyhodnotit vnější znaky lidského těla – tvar a výšku postavy, tvary lebky, rukou, nosu očí, uší, rtů, obočí, zubů, hustotu a barvu vlasů atd. atd. Typologie se člení na více než 30 disciplín – daktyloskopii (dlaně, prsty), frenologii (tvary lebky), chirologii (tvary ruky), irisgrafii (znaky na očích), grafologii (písmo) atd. Pracuje s téměř 500 000 znaky, u nichž se rozlišují atributy, jako velikost, tvar, úhel, ostrost atd. Není to úžasné?

Samozřejmě, je to úžasné matení veřejnosti, návrat k dávno překonaným badatelským představám a k nefalzifikovatelné magii. Zajisté jsou případy, kdy jistý vnější znak jednoznačně ukazuje na konkrétní nemoc a lékař to má znát. Proč by se však závažné nemoci či povahové rysy měly všeobecně a zákonitě jevit ve vnějších znacích? Třeba rakovina v kresbě oční duhovky? To je naprostý nesmysl. Naopak, dnešní medicína se obrací k nezjevnému: analyzuje krev a tkáň, zkoumá elektrické signály srdce či mozku, zobrazu-

je vnitřní orgány, posuzuje genetickou informaci; opírá se o fyziku, chemii, biologii.

Empirie „zkušných typologů“ (kazuistiky) je sotva spolehlivá a za tzv. úctyhodnou tradicí se mohou ukrývat pověry. Četnost možných kombinací znaků a jejich atributů vede k jedinému jistému závěru – že my lidé jsme různí. Typologie nás dokáže navzájem rozlišit, identifikovat. S obtížemi může dokázat víc. Sebepečlivější práce diagnostiků není validní, je spíše věštěním tam, kde jsou sporná východiska. Je tedy antropologická biotypologie pavědou? Z dnešního pohledu ano, pokud sama sebe prezentuje jako exaktní, neomylnou vědu. Na druhé straně: v roce 2009 došlo k jejímu akademickému uznání, když paní Jiřina Bartošová

obhájila bakalářskou práci „Využití antropologické biotypologie v praktickém vyučování“ na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. Konzultantem byl Ján Šramo, ověčený tituly, a oponentem byl dnešní děkan fakulty; nejspíš zná typologii a její pedagogická vyústění lépe než my.

Dodejme: Podle televizního pořadu Reportéři ČT/ „Řidič lékařem“ ze dne 7. 5. 2007 náš laureát býval řidičem bratislavského autobusu č. 39, aniž dokončil středoškolské vzdělání. Dodnes nebyla Šramova akademická kompetence objasněna.

Okouzlený Sisyfos uděluje stříbrný Bludný balvan a navíc přidává laureátovi titul BBDr. (Bludného Balvanu Držitel).

Zlatý Bludný balvan: MUDr. Jan Hnízdil za diskreditaci psychosomatické medicíny v očích odborné i laické veřejnosti

Náš laureát na svých přednáškách s chutí vysvětluje, že „věda není nic jiného, než potvrzování pravdy lidových přísloví.“ Zdalipak se najde pořekadlo anticipující laser či tomograf?

Doktor Hnízdil rád utíká mimo lékařskou oblast, šíření apokalyptických vizí z jeho úst nezní o nic méně děsivě, než od jiných proroků. Děsivější je však to, co provádí ve svém oboru.

„Štítná žláza se jmenuje štítná, protože je to emoční štít,“ zaznívá z úst lékaře následovano povídáním o tom, kterak jsou problémy štítné žlázy podstatně častější u žen. Muži si svoje emoce totiž vybijí na fotbale nebo v hospodě. Pánové s problematou štítnou žlázou, s nimiž se pan doktor v minulosti potkal, mají v sobě snad bez výjimky určité ženské rysy. Jak asi působí na psychiku muže sdělení, že je zženštilá bačkora, je ale jenom

slabým odvarem toho, co musí zažívat onkologičtí pacienti, či rodiče vážně nemocných dětí, když se dozví, že si za nemoci svoje či svých dětí, mohou sami. Myšlenky jako: „Nenávidíš se, a proto umřeš – to seš borec, co? Takhle si sám zavařit,“ nebo: „Koukej se okamžitě začít milovat! Tvoje dítě umírá a je to jenom a jenom tvoje vina!“ musí být pro nemocného člověka či starostlivého rodiče velmi motivační – až zničující. Je chrlení podobných „pozitivních“ zpráv a lidových mouder místo skutečných diagnóz tím pravým přístupem?

Výbor Společnosti psychosomatické medicíny při ČLS (předseda MUDr. Vladislav Chvála) se proti přístupu MUDr. Hnízdila ohrazuje: „Tvrdit, že pacientovi stačí vysvětlit jeho problém a je vyhráno, je zavádějící.... Psychosomatická léčba je pěkná dřina, především pro pacienta samotného, a často i pro celou jeho rodinu. Žádné zázraky v rukou nemáme ani při respektování bio-psycho-sociální teorie vzniku a udržování nemoci. ... Postoj, kterým MUDr. Hnízdil psychosomatiku naprosto devaluje na

úroveň amatérského léčitelství, je vyjádřen jeho sdělením, že je pouhý překladatel. Představuje si, že vysvětlí pacientovi ‘co mu leze krkem, co nemůže strávit, nebo čeho má plnou hlavu‘ a pacientovi se uleví.“ (<http://www.tribune.cz/clanek/35438>)

Zamlouvají se mu bezskalpelové operace šamanů, odhazujících místo lidských tkání kusy mrtvých kuřat. Vždyť jde přece o „mentální operaci“, a je tedy v naprostém pořádku, probíhá-li jenom jako.

MUDr. Hnízdil, zahnížděný ve „Hníždě zdraví“ (Na Petynce, Praha 6), je také znám jako „věčně depresivní šířitel pozitivní energie“. Jeho léčba energiemi není jen jako, energie skutečně působí, jak mu názorně předvedl kamarád-léčitel, když mu vyléčil mořskou nemoc. Neopomíňme, že skvěle s energiemi pracuje i jeho pes Skip, když je navštíví energiemi sálající Jaroslav Dušek – též nositel Balvanu.

Nechť naše cena zvedne hladinu pozitivní energie dřívějšímu členu klubu Sisyfos – a ne jen jako.

Lež se šíří Českem: Očkování (už zase) způsobuje autismus

Ludmila Hamplová

Na světě je nový vědecký objev, který zasadí zdrcující úder očkování. Alespoň tak se tváří čeští odpůrci vakcinace. Zvou novináře na tiskovou konferenci s tím, že jim sdělí průlomové informace a konečně otevřou oči, zaslepené farmaceutickým průmyslem. Oblíbený mýtus celosvětového anti-vakcinačního hnutí, že očkování způsobuje autismus, a tedy je potřeba před ním děti „chránit“, tak dostává nový rozměr. Co na tom, že studie publikovaná v žurnálu Science, na kterou se odvolává homeopatem vedená Společnost pacientů s následky po očkování, nebyla provedena na lidech, ale na myších, a hlavně v ní o očkování není ani slovo. Studie se zaměřila na to, jak virová infekce během těhotenství matky může poškodit mozek vyvíjecího se plodu, což je problematika, která je známá a zkoumaná více než deset let. Nemluvě o tom, že sami autoři studie odmítají jakoukoliv interpretaci ve smyslu rizikovosti očkování. Toho si ale zřejmě čeští odpůrci očkování „nevšimli“, a tak dál šíří nesmysly.

Jen máloco je mezi odpůrci očkování tak silně zakořeněno jako přesvědčení, že očkování způsobuje autismus. Co na tom, že tento názor vznikl na základě vědeckého podvodu, kterého se na začátku devadesátých let dopustil Andrew Wakefield, když záměrně zkreslil data o pouhých dvanácti dětech. Nejen, že sám Wakefield přišel o lékařskou licenci, ale hlavně žádná z mnoha dalších studií, do kterých byly zahrnuty miliony dětí po celém světě, souvislost mezi očkováním a vznikem autismu neprokázala (mezi lety 1999 a 2012 byla tato souvislost zkoumána ve studiích nezávislých na farmaceutickém průmyslu u 14 700 000 dětí a nebyl zjištěn ani jeden takový případ! Více podrobností najdete v článku Celebrity v čele odmítačů očkování v USA: přes šest tisíc úmrtí za sedm let).

Různá anti-vakcinační hnutí se léta marně snaží o opak, třeba tím, že samy financují výzkum, který má ukázat, jak očkování ničí mozky opic. Výsledkem je, že i tento výzkum ukázal, že očkování autismus nezpůsobuje. Nebezpečný mýtus si ale žije dál svým životem a ovlivňuje chování mnoha rodičů, včetně těch, kteří již vychovávají autistické děti.

Zastavte očkování, žádá homeopat a nabízí „detoxikaci“

Společnost pacientů s následky po očkování vznikla na konci roku 2015 a mezi její cíle patří, „aby se program očkování v České republice stával šetrnějším, aby se co nejvíce předcházelo možným nežádoucím účinkům a pokud již nežádoucí účinky vzniknou, aby byly co nejuspěšněji léčeny“. Současný systém očkování je údajně „velmi striktní a nenabízí možnost snižování rizik a šetrné způsoby očkování“. Očkování samo se pak má podílet na nárůstu celé řady zdravotních problémů: „Z mnoha světových statistik vyplývá,

že každým rokem narůstá výskyt neurologických, imunologických i dalších onemocnění u nejmladší populace. Část z toho může souviset právě i s nárůstem nežádoucích účinků po očkování. Pokud by tento trend pokračoval dál a my bychom na tom nic nezměnili, generace našich dětí a vnuků rozhodně nebude tak zdravá, jako generace našich rodičů a prarodičů. Přestože hygiena a kvalita potravin stoupá a současně stoupá i průměrný věk, populace mladých se stává stále nemocnější. Je načase tento trend zastavit a navrátit zdraví našim dětem,“ tvrdí mimo jiné organizace.

K nejnovějším požadavkům této společnosti patří zastavení očkování těhotných žen proti černému kašli a to právě na základě studie, jenž má podle nich dokazovat, že tato vakcinace může vést k rozvoji autismu u dětí. Obrátila se proto 21. března na ministerstvo zdravotnictví s tím, aby vakcinaci „alespoň dočasně pozastavilo“ a odvolává se na „nové vědecké objevy“. Jenže ve výzvě ministerstvu se už společnost nechlubí tím, jaké názory ohledně očkování zastává její předseda Václav Hrabák, který vede vlastní homeopatickou praxi od roku 2004 a také o homeopatii pravidelně přednáší. Na svém webu homeoinsitut.com mimo jiné uvádí, že má osobní zkušenosti s celou řadou chronických potíží, jako je neplodnost, problémy při menopauze, roztroušená skleróza, ADHD, epilepsie nebo právě poškození po očkování. „Právě pomocí homeopatie (resp. izopatie) lze zjistit, do jaké míry je organismus očkováním poškozen a takové poškození účinně léčit. Pokud je podán lék, který je připraven z očkovací látky (izopatický lék = lék, který je vyroben přímo ze substance, která způsobila chorobu) dítěti, u kterého může být podezření, že očkování způsobilo zdravotní problémy a po tomto léku tyto problémy (trvajících měsíce či roky) vymizí, pak je zcela zřejmé, že tyto problémy s očkováním souvisely. Přitom lékařskými metodami toto není zjištěitelné,“ tvrdí na svém webu.

Nejúčinnější prevencí „před nežádoucími účinky z očkování a současně i nejučinnější detoxikace při podezření z problémů po očkování“ má podle Hrabáka užívání homeopatického léku vytvořeného přímo z očkovací látky, který je prý možné objednat ze zahraničí nebo vyrobit. „S preventivním užíváním je optimální začít 14 dní před očkováním. Pokud někdo nemá s homeopatií zkušenosti, je lepší, aby na prevenci i profylaxi dohlížel homeopat. Při užívání jakýchkoliv homeopatik je důležité dávkování léků přizpůsobovat aktuální reakci na již podaný lék,“ radí homeopat, který mimo jiné považuje očkování za jednu z příčin „vzniku alergií, kožních problémů, nespavosti, podrážděnosti, chronické únavy, autismu atd.“ Sám má jako řešení infekčních onemocnění, včetně velmi závažných, spolehlivé řešení a to v podobě homeopatie. „Touto homeopatickou profylaxi se může i u velmi agresivních chorob, u kterých je vysoká úmrtnost, tato úmrtnost snížit na minimum,“ doporučuje. Homeopatická profylaxe je podle něj vhodná také v případě malárie. Pokud člověk přesto onemocní, pak „lčba homeopatiky musí být velmi agresivní“.

Nebyla to vakcína, ale virus a nebyl to člověk, ale myš

Studie, která vznikla na základě spolupráce vědeckých týmů z New York University, Langone Medical Center, Massachusetts Institute of Technology, University of Massachusetts Medical School a University of Colorado, na níž se homeopatem vedená společnost odvolává, ale kupodivu problematiku očkování vůbec neřeší. „Uvedená práce popisuje výsledky experimentu simulace virové infekce na myším modelu se sledováním případných vývojových změn mozkové kůry u plodů infikovaných myší. Aby navodili stav podobný infekci, aplikovali těhotným myším syntetickou RNA, která měla imitovat živý virus. Autoři experimentu dospěli k závěru, že virová infekce v průběhu těhotenství může mít vztah k poruše autistického spektra u potomků myší z důvodu poškození vývoje mozkové kůry plodu,“ vysvětluje profesor Roman Chlábek, vědecký sekretář České vakcinologické společnosti ČLS JEP a také vedoucí katedry epidemiologie na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové. Zmiňovaný výzkum ukázal, že může dojít k poškození plodu v důsledku nárůstu receptorů pro interleukin 17 (IL-17), což je prozánětlivý protein, který při infekci matky prochází placentou a dostává se do krevního oběhu plodu. „Vztah mezi infekcí v těhotenství a možného poškození vývoje mozku je znám již více jak 10 let, včetně možné materské aktivace imunity (maternal immune activation, MIA). Spouštěčem byl znám např. interleukin 6 (IL-6). V publikované práci autoři identifikovali další cytokin, IL-17 a jeho buněčný zdroj – pomocné lymfocyty, označované jako TH17,“ dodává profesor Chlábek.

To, že imunitní systém fyziologicky i patofyziologicky zasahuje do fungování a struktur centrálního nervového systému, není tedy nová a ani nijak překvapivá informace. Stále větší propojení imunologie a neurodegenerativních onemocnění je jednou z oblastí vědeckého výzkumu. „Pokud je nám známo, toto je první studie, která identifikovala konkrétní populaci imunitních buněk, které mohou mít přímý vliv na vyvolání chování podobné autismu,“ uvedli autoři studie imunolog Dan Littman a Martin S. Kimmel, profesor molekulární imunologie, v tiskové zprávě ke svému objevu. „S výsledky této studie se TH17 buňky, stejně jako se specifické proteiny, které produkují, stanou kandidáty budoucího terapeutického úsilí, jež by mělo vést k zabránění autismu,“ shrnul Littman. Imunitní reakce spojené s rizikem vzniku autismu se podle něj týkají pouze virových infekcí a „vůbec nemají co dočinění s vakcínami“.

„V publikaci nikde autoři nedospěli k závěru, že by práce naznačovala možnou souvislost očkování a autismu. Práce a její výsledky směřují spíše k možnému vývoji léků proti poruchám autistického spektra, kdy by bylo možné terapeutické ovlivnění TH17 buněk s aplikací protilátek, které blokují IL-17 u těhotných žen v případě, že onemocní například virovou infekcí,“ uvádí profesor Chlábek s tím, že výsledky experimentu nelze jednoduše interpretovat u člověka. Experiment byl proveden na „extrémním modelu geneticky upravených myší disponovaných k rozvoji poško-

zujícího zánětu mozku“. Tyto geneticky upravené myši se používají ve výzkumu už mnoho let, například jako zvířecí model při výzkumu roztroušené sklerózy. „Práce je jistě zajímavá, ale v žádném případě není argumentem proti očkování, ani u těhotných ani u dětí. Není možné argumentovat proti očkování na základě experimentu provedeného na myších matkách infikovaných přirozenou virovou infekcí. Experiment popisuje virovou infekci v časně fázi gestace, kdy je centrální nervový systém plodu velmi citlivý na jakékoliv noxy. Nejedná se ale o studii popisující vakcinaci gravidních myší,“ upřesňuje profesor Jan Janda, někdejší předseda a nyní člen výboru Pediatrické společnosti ČLS JEP, který působí na Pediatrické klinice 2. LF UK a Fakultní nemocnice Motol.

„Zmiňovaná práce se týká myší a ne vše, co platí u myší, je možné přenést na člověka,“ vysvětluje profesor Josef Syka, předseda České společnosti pro neurovědy, který působí v Ústavu experimentální medicíny Akademie věd ČR. Sám podle svých slov plně chápe obavy rodičů, jejichž děti mají prokazatelně poruchu chování označovanou jako autismus, že se snaží upozornit na možné příčiny tohoto stavu. „Prevalence autismu v poslední době narůstá, například Estes a McAllister ve svém přehledu publikovaném v Nature Reviews Neuroscience v roce 2015, uvádějí, že až 1 z 68 dětí v USA dnes trpí autismem, zatímco v roce 1992 to bylo 1 dítě z 500,“ dodává profesor Syka. Na to, že zmiňovaná studie byla provedena na myších a tedy ji nelze její závěry jednoduše převést na člověka, upozorňuje také Společnost dětské neurologie ČLS JEP. „Citovaná studie z časopisu Science vychází z experimentálního zvířecího modelu. Aplikace takto získaných poznatků v lidské medicíně nemusí být vždy jednoznačná a zcela jistě vyžaduje potvrzení dalšími studiemi. Nedomníváme se, že uvedená publikace poskytuje dostatečná data k tomu, aby se změnil odborný názor na bezpečnost či rizika očkování,“ popisuje stanovisko společnosti její předseda profesor Pavel Kršek, který působí na Klinice dětské neurologie 2. LF UK a FN Motol. Dětská neurologové u svých pacientů s různými formami postižení nervové soustavy dlouhodobě sledují možnou souvislost s očkováním. „Tyto případy jsou posléze evidovány a hodnoceny Českou vakcinologickou společností ČLS JEP,“ dodává.

Antivakcinační hydra zneužívá autismus

I když zmiňovaná studie není o očkování, odpůrci vakcinace ji využili jako jeden z důkazů svého přesvědčení. Na facebookových stránkách Společnosti pacientů poškozených očkováním se objevila infografika vytvářející dojem, že očkování v těhotenství může vést k rozvoji poruch autistického spektra u dětí. Tato infografika se pak mezi odpůrci očkování na sociálních sítích šířila dál, mimo jiné s komentáři „pravda prosakuje na povrch“ či „Velmi, velmi, velmi důležité sdělení!“. A právě to je největší problém. Mezi rodiči se tak šíří značně zkreslené informace, která posiluje jejich strach z očkování. „Jde o hroznou manipulaci, protože se tato společnost snaží vzbudit dojem, že studie publikovaná

v Science upozorňuje na nebezpečí spojené s očkováním, přitom sami autoři studie explicitně říkají, že jejich práce nemá s očkováním nic společného,“ konstatuje profesor Václav Hořejší, molekulární imunolog a ředitel Ústavu molekulární genetiky Akademie věd ČR.

Imunitní reakce při virové infekci navíc není totožná s imunitní reakcí, ke které dochází po očkování. Proto není možné tvrdit, že to co způsobí infekce, způsobí také očkování. Podle profesora Chlábka jsou tedy závěry jdoucí tímto směrem „pouze spekulativní“. „Je to další příklad manipulace s výsledky, lživě označované jako nový objev souvislosti očkování s autismem. Tuto souvislost práce ani nepotvrdila ani nenaznačovala,“ shrnuje vakcinolog s tím, že se nejedná o první případ, kdy Společnost pacientů poškozených po očkování klame. Před časem šířila konspirační teorii, že za výskytem mikrocefalie u novorozenců v Brazílii není virus zika, ale právě očkování proti černému kašli v těhotenství.

Velmi ostře se pak proti interpretaci odpůrců očkování staví Národní ústav pro autismus (NAUTIS), který se věnuje lidem s poruchami autistického spektra a jejich rodinám. „Žádný nový vědecký objev, který by popisoval mechanismus souvislosti očkování a autismu neexistuje. Informace šířená Společností pacientů s následky po očkování je jen další hlavou na těle antivakcinační hydry, která zneužívá autismus ke svým ideologickým cílům. Veřejnost je bombardována diletantskými interpretacemi vědeckých studií a zkreslenými informacemi o epidemickém šíření autismu. To všechno vyvolává v rodičích strach z očkování,“ upozor-

ňuje Kateřina Thorová, psycholožka a ředitelka metodického střediska NAUTIS. Podle ní to, že mechanismus vzniku a rozvoje autismu není dosud přesně znám, „otevřít dveře nejrůznějším šarlatánským spekulacím a léčbám“. „Sonda do mediálního prostředí ukázala, že okolo 60 % z několika stovek aktivních antivakcinačních webů označuje očkování za příčinu autismu, 30 % argumentuje případovými studiemi a více než 60 % vědeckými studiemi, ačkoliv mezi vědci a odbornými institucemi vycházejícími ze současného výzkumu vládne konsensus, že autismus a očkování spolu nesouvisí,“ dodává. V NAUTIS byl pak autismus diagnostikován i u některých sourozenců dětí s autismem, kteří nebyli očkováni. „Na některých videozáznamech je patrné signifikantní oslabení sociálně komunikačních dovedností batolat ještě před očkováním a referovaným autistickým regresem,“ doplňuje.

Právě potřeba vyvolat, případně ještě více posílit strach z očkování, je podle profesora Jandy důvodem, proč odpůrci vakcinace šíří dezinformace o studii provedené na myších. „Osobně se domnívám, že cílem odpůrců očkování není to, aby se neočkovoaly gravidní ženy, ale aby se děti neočkovoaly vůbec. Odepření i základního očkování vystavují rodiče své dítě samozřejmě podstatně vyššímu riziku, než jsou vedlejší účinky vakcinace. Ty se mohou vyskytnout a bohužel někdy i v závažné podobě, ale Světová zdravotnická organizace jasně říká, že děti mají právo na nejvyšší dosažitelnou hranici zdraví a sem patří i ochrana proti infekčním chorobám,“ uzavírá někdejší předseda Pediatrické společnosti ČLS JEP.

Tomáš Cikrt: Bludy jsou nezničitelné, stejně jako lidská hloupost

Rozhovor s šéfredaktorem webu Zdravotnický deník vznikl pro portál Manipulátoři, který se „věnuje oblasti politického marketingu, public relations a komunikačních strategií, s přesahem do dalších společenských věd“. Otázky pokládal Petr Musil.

Jak se jako šéfredaktor zavedeného webového média o zdravotnictví Zdravotnickýdeník.cz vyrovnáváte se šířením různých bludů, které se v lepším případě obejdou s nějakým tím placebo efektem a v horším ke zdravotním komplikacím?

Bludy jsou nezničitelné, stejně jako lidská hloupost. Co mě ale vážně zlobí je, když pronikají do medicíny. Povšimněte si, že teď schválně nepoužívám přídatná jména jako oficiální, vědecká či západní medicína. Medicína je totiž jen jedna, všechno ostatní jsou alternativní žvásty. Jejich šířitelé pojem medicína zneužívají, když k němu přidávají přívlastky jako celostní, alternativní, homeopatická nebo čínská. Medicína je nepotřebuje a pacienti také ne. Medicína je sice také uměním, oním ars medicinae, ale vždy založeným na exaktních znalostech, v okamžiku, kdy je opouští, přestává být medicínou. Je směšné, když zastánci alternativy všeho druhu na jedné straně opovrhují tím, co medicína zná a umí a na stranu druhou se snaží své bludy pojmem medicína zaštitit.

Pokud se různé nesmysly šíří pouze alternativními kanály v uzavřeném okruhu lidí, nemám nic proti, svobodně si tuto cestu volí jedinci, kteří mají potřebu jim věřit. Prostě se stávají příslušníky sekty. Ale jakmile vidím, jak se bludy zahníždily ve veřejnoprávních médiích, tedy v České televizi a Českém rozhlase, otvírá se mi kudla v kapse. Vyhradil bych jim maximálně tak deset minut ve dvě ráno v pořadu o menšinách pod názvem „Blouznivci a bloudivci mezi námi“.

Čím to podle vás je, že jim lidé věří? Je to tím, že „bylo to na internetu, tak to musí být pravda“, nebo tam vidíte i jiné faktory?

Internet je jenom nástroj, který šíření bludů urychluje a který promíchává informace hodnověrné a podložené s informacemi bezcennými, zavádějícími a lživými. Náchylnost důvěřovat fámám a bludům a z nich vyvěrajícím konspiračním teoriím, je v lidské povaze a také souvisí s inteligencí. Zakopnout může za jistých okolností každý z nás, ale hloupí

lidé podléhají snáze a neumějí pak zařadit zpátečku. Jistou bariérou je vzdělání, ale nikoliv sto procentní. V oblasti zdraví musíme připočítat další tři faktory.

Prvním je skutečnost, s níž se lidé těžko smiřují, že totiž jsme smrtelní a že některé nemoci nejsou léčitelné. Druhým je chybovost ve zdravotnictví. Lékaři, sestry a další zdravotníci jsou jenom lidé a člověk je tvor omylný. V průměru dochází ve vyspělých zemích při hospitalizaci v deseti procentech k chybě personálu, někdy jde o banalitu, někdy vám vyoperují zdravou ledvinu, protože si spletli stranu, jindy Vám zamění lék atd. Laiky frustruje pocit, že lékaři nejsou dokonalí, vždyť mají přeci bílý plášť a používají latinská slovíčka! Třetím faktorem je pak neschopnost některých zdravotníků komunikovat s pacienty, nedostatek empatie a organizační nedostatky, kdy není čas na dialog mezi lékařem a pacientem.

Všechny tři faktory vhání zoufalé pacienty do spárů alternativních bludařů, protože ti vyplňují prázdný prostor, který uvolnila medicína. První nezměníme, smrt neobelstíme a nemocí, které dosud nejsou léčitelné, se chytají alternativci, kteří je sice také neumí léčit, ale dokážou o nich hezky mluvit. Je možné snižovat množství chyb, ale nelze je zcela vymýtit. Nejvíce je možné udělat v oblasti komunikace, ale ta stále ještě není brána ani na lékařských fakultách jako součást profesionality budoucích lékařů. On jí totiž nemá pořádně ani kdo učit.

Má na šíření bludů někdo zájem? Případně jaký?

Zájem na šíření bludů mají tři skupiny lidí. Jednou jsou ranění jedinci, kteří si prošli nějakou negativní životní zkušeností, často trpí pocitem viny, obvykle neprávem a ti se snaží svůj životní úděl našroubovat na ostatní, snaží se bojovat za lepší svět a nějak se tak vyrovnat s vlastním trápením. Příkladem mohou být rodiče dětí se závažným zdravotním postižením. Na ně se jako klíště přisají vykukové z druhé skupiny, pro něž je prosazování alternativních postupů a produktů normální byznys. Aby dobře fungoval, musejí být lidé pořádně vystrašení. Předseda nedávno založené Společnosti pacientů s následky po očkování Václav Hrabák brojí proti očkování a zároveň nabízí své služby jakožto homeopat, který pacientů zbaví údajných následků vakcinace. Je to přitom inženýr bez lékařského vzdělání, z mého pohledu podvodník, protože nabízí služby, které nemůže splnit. Je to obchodník s deštěm, který si nahání klientelu přes občanské sdružení. To je taková obvyklá klička podfukářů, měl bych další příklady, ale nebudu zbytečně rozšiřovat okruh možných předběžných právních výzev, jimž občas čelím.

Třetí skupinou, která má zájem na šíření bludů, je zvláštní sorta mediálních showmanů až mesiášů. Mohou tak činit pro peníze, ale nemusejí. Jednoho krásného dne zjistili, že dokáží zaujmout dav a vycítit, co chce slyšet. Davu se přizpůsobují, čím častěji vystupují, tím větší pitomosti musejí říkat, aby si udrželi jeho pozornost. Platí tu úplně stejný mechanismus jako v politice, proto je tak těžké najít osobnost, která odolá a dokáže populismus udržet na uzdě. Ale k politice to tak nějak patří a na politiky se lidé dívají přes prsty (také proto Andrej Babiš pořád říká, že není politik). Ale, když jde o zdraví, mají spoluobčané jiný metr. Podívejte, jak popu-

lární jsou průpovědky herce Jaroslava Duška a přitom jsou to v podstatě děsný ptákoviny. Bohužel sebeklamu vlastní výjimečnosti podlehl i pan doktor Hnízdil, byť ten naštěstí nezpochybnuje vědecký základ medicíny a neodrazuje pacienty od účinné léčby jako jiní.

Které zdravotnické bludy považujete za nejnebezpečnější a nad kterými se jen tak pousmějete?

Nejnebezpečnější jsou ty, které odvádí pacienty od účinné léčby. Onkologové říkají, že jim přibývá případů, kdy přicházejí pacienti pozdě, protože se nejprve řídili radami léčitele, jenž jim doporučil vyhnout se například chemoterapii. Smutným příkladem je smrt dítěte na následky cukrovky, jehož rodiče mu nepodali inzulin, opět na radu léčitele.

K smíchu jsou homeopaté. V poslední době stále přibývají nové důkazy o tom, že je homeopatie rovna placebo, ale oni nevidí a neslyší. Nejsměšnější jsou ti lékaři a farmaceuti, kteří, ač mají klasické univerzitní vědecké vzdělání, blábolí o tom, jak se ve vehikulu, kde není ani jedna molekula původní látky, přenáší nějaké informace nebo o tom, že voda má paměť. Jsou k popukání, ale obvykle neškodí.

Ale když jste portál zaměřený na manipulace, zaujala mě právě jedna homeopatická:

***Poradna. Píše žena:** Dobrý den, mám choulostivý problém. Po menopauze před cca 4lety jsem ztratila zájem o sex, nebaví mě, pocítuji i bolest (na gynekol. prohlídce vše ok), musím používat velké množství lubrikantu... Manžel je našťvaný. Existuje nějaká homeopatická první pomoc? Někjaká podpora? Nebo jen celostní léčba? Děkuji M.*

***Odpověď homeopatky:** Dobrý den, v úvahu připadá více léků, ale nejbližší pravděpodobně bude lék *Natrium muriaticum 9CH*. Lék zakoupíte v lékárně. Užívejte denně 1-2 kuličky, rozpustíte ve sklenici čisté vody a popíjejte v průběhu dne. Užívejte cca 1 měsíc. Pokud nebude ani malé zlepšení, lék je špatný a bylo by potřeba vybrat jiný. Přeji hezký den...*

Za 14 dní pryč přišla zpráva od pacientky: Dobrý den, jedním slovem bomba. Pocítila jsem už asi druhý den po užití zlepšení, ale ne jen mírné. Skutečně obrovský obrat k lepšímu. Děkuji moc. Jste skvělý odborník a děkuji za Váš čas.

*Kdyby byl lék *Natrium muriaticum 9CH* tak záračný prostředek na zlepšení sexuálního apetitu žen, jak se z – podle mne vymyšleného – textu jeví, dávno by byl celosvětově nejprodávanějším lékem vůbec.*

Zabývá se váš portál také vyvracením zdravotnických bludů? Chodí vám třeba dotazy čtenářů, zda to, co někde zahlédli či zaslechli, je pravdivé?

Ano, vymezování proti iracionalitě v medicíně a proti šíření bludů je součástí identity Zdravotnického deníku. Diskusi se čtenáři vedeme intenzivně na Facebooku. Občas se k nám dostanou komentáře a otázky klasickou cestou (mailem, nebo přes formulář), ale gró jde sociální sítí. Tam reagujeme bezprostředně. Hodně také sdílí naše články jak skeptici, tak třeba odpůrci očkování. Výměny názorů bývají bouřlivé.

Nezměníme myšlení skalních alternativců, ale poskytneme užitečné informace nerozhodnutým. Čtou nás hodně zdravotníci profesionálové, i oni potřebují občas vysvětlit, jak se věci ve skutečnosti mají. Citují nás ostatní média, ve veřejné debatě jsme slyšet i vidět.

Jak se může obyčejný smrtelník, bez medicínského vzdělání, takovým bludům bránit? Jak je pozná? A máte pocit, že se lidé vůbec bránit chtějí? Která skupina obyvatel je podle vás nejvíce těmito bludy ohrožena?

Základem je používat seriózní zdroje informací, vzdělávat se, číst Zdravotnický deník, Manipulátory, stránky českého klubu skeptiků Sisyfos, nebo sledovat stránky Lovcov šarlatánů. Bludy totiž mají jednu základní vlastnost, nejsou nové. Pořád se už mnoho let objevují stále stejná, mockrát vyvrácená tvrzení. Všechny ty zázračné metody, přípravky a přístroje najdete kriticky zhodnoceny někde na výše uvedených stránkách a pokud ne tam, tak určitě na skeptických portálech psaných v angličtině. Všechno už tady jednou bylo! Jako základní literaturu bych pak doporučil volně dostupnou knihu profesora Heřta Alternativní medicína a léčitelství, kritický pohled. Lidí, kteří se zarytě nechtějí bludům bránit, není třeba nutit a přesvědčovat, všichni jsme svobodní a odpovědní za svůj osud.

Nejzranitelnější jsou matky v domácnosti s dítětem s trvalým zdravotním postižením. Alternativci si je cíleně vybírají jako snadné oběti. Není náhoda, že se odpůrci očkování, homeopaté, či dodavatelé všelijakých přístrojů zaměřují speciálně na autismus. Jde o zatím neléčitelné onemocnění, jehož příčina není ještě uspokojivě vysvětlena, rodiče trpí pociny viny, péče je velmi náročná, často se musí sebeobětovat. Považují zneužívání autismu jako beranidla pro prosazování alternativních metod za téměř zločin.

Jakou roli v šíření bludů hrají lidé jako pan Hnízdil, paní Eleková a další, kteří svým poučkám dodávají na věrohodnosti svým medicínským titulem?

Zcela zásadní! Značka MUDr. zabírá, což je paradoxní, protože se uděluje za absolvování lékařské fakulty, jejíž výuka je založena na vědě. Jsou to takové mimikry alternativců. Ale vidím dost podstatný rozdíl mezi doktorem Hnízdilem a paní Elekovou, kterou bych ani lékařkou nenazýval. On stojí spíše na pozicích vědy, ostatně sám býval Sisyfem, ale trochu ujel, stalo se mu to, co politikům, začal až příliš říkat to, co chtějí lidé slyšet. Bludný balvan dostal oprávněně, ale v zásadě lidem neškodí a dokonce některé jeho myšlenky bych i sdílel. Ale paní Eleková lže naprosto systematicky a bez uzardění. Naposledy jsem jí viděl v televizi lhát o dr. Wakefieldovi, hrůza.

Co podle vás vzejde dobrého z Česko-čínského centra tradiční čínské medicíny, které funguje při FN v Hradci Králové?

Nic dobrého, všechno je tam špatně. Je to brutální politický zásah do vědeckých základů českého zdravotnictví. Je to jenom byznys pro partu pan Tvrdíka a jeho čínských přátel z firmy, která je podle sinologů napojena na čínskou roz-

vědku. Čínská komunistická vláda tyto aktivity podporuje, protože si z Česka udělala pohodlná vrátka do Evropy. Jsem přesvědčen, že hlavním cílem je prosadit na evropský trh čínské zdravotnické výrobky, zejména léky, které ve skutečnosti léky nejsou. Číňani chtějí zlomit náš Státní ústav pro kontrolu léčiv, aby byl prvním lékovým úřadem, který bude ta jejich svinstva registrovat. Tady přesně leží nebezpečná hranice, která nesmí být překročena. Věřím, že jí SÚKL ubrání. Psal jsem a kritizoval tento bezprecedentní krok opakovaně ve svých článcích, na které se dovoluji odkázat.

Jak vůbec tradiční čínskou medicínu vnímáte?

Tradiční čínská medicína je označením pro soubor metod a prostředků, na nichž kdysi vůdce čínských komunistů Mao Ce-tung nařídil utřít prach a vytvořit z nich jeden umělý systém, který měl splnit dvojí účel: 1. nahradit chybějící lékaře a vybavení pro praktikování západní medicíny, 2. učinit z čínské medicíny vývozní artikl, který pomůže Číně proniknout na západ. Obojí se mu od padesátých let minulého století do značné míry podařilo. Akorát západ se z toho už vyléčil a čínská medicína je sice provozována i ve velkých věhlasných nemocnicích, ale jako okrajový doplňkový přívažek. Samotní Číňané, jejichž zdravotní stav a délka dožití jsou horší, než stejné parametry Čechů, dnes dávají přednost západní medicíně. Je totiž jednoduše úspěšnější. TČM zůstává alternativou pro chudé, kteří si nemohou západní medicínu dovolit. Jako obchodní artikl je nyní TČM součástí novodobé čínské expanze na západ, jakéhosi druhého kola. Česko je bohužel jednou z prvních evropských zemí (ne-li vůbec první, ale to nevím přesně), která nejen, že se tomuto tlaku podvoluje, ale ještě nemístně leze Číňanům až do nepatřičných míst.

Údajné přednosti čínské medicíny bych zkritizoval ve třech oblastech: První jsou vyložené hlouposti, kterými nemá cenu se zabývat, například baňkování, ale i bylinné směsi, které – jak napsala kolegyně ve svém článku – často obsahují rozemleté myši, rtuť, arsen a pesticidy.

Druhou oblastí je tvrzení, že přínosem TČM je, že klade důraz na celého člověka, životní styl, stravu atd. Ale k tomu nepotřebujeme čínskou medicínu s jejími pohádkami o neexistujících energiích. Zásady zdravého životního stylu, vyhýbání se rizikovému chování, psychosomatické aspekty – to má být součástí „normální“ medicíny a zdravotnictví. Kdo viděl a slyšel evropského komisaře pro zdraví, při jeho nedávné návštěvě Prahy, musel by mít pocit, že je Číňan, ale on není, nepotřebuje jím být. Jako lékař ví, co je skutečně v péči o zdraví podstatné

Třetí oblastí je akupunktura. Kolem ní je skutečně jakýsi vědecký ruch. Některé práce naznačují, že by mohla být účinná proti bolesti (zejména ty čínské), ale novější, případně souhrnné studie tvrdí, že akupunktura není lepší než placebo. Experimentální a teoretický základ chybí, akupunkturní dráhy nikdo nikdy neviděl a neprokázal. Když se aplikovaly jehly náhodně naslepo mimo akupunkturní body, takzvaný účinek akupunktury byl stejný jako, když byly aplikovány tam, kde údajně tyto body jsou. Akupunktura se u nás jako doplňková metoda dávno provádí. Nepotřebujeme jí mít ještě více, a to s požehnáním státu a za čínské peníze.

Platba členských příspěvků

Pro kontrolu správného placení členských příspěvků se můžete řídit následující tabulkou

kalendářní rok	typ člena	výše příspěvku
2011	člen v aktivním věku	300 Kč
	člen důchodce	200 Kč
	člen nad 75 let	100 Kč
2012	-----	300 Kč
2013	-----	300 Kč
2014	-----	300 Kč
2015	-----	300 Kč
2016	-----	300 Kč

Vážení členové,

spolu s přicházejícím prvním číslem Zpravodaje bychom Vás chtěli požádat o zaplacení členských příspěvků.

Zároveň bychom vás chtěli požádat o případnou aktualizaci vašich kontaktních údajů zasláním e-mailu na adresu clenskeinfo@sisyfos.cz nebo zasláním dopisu na adresu Český klub skeptiků Sisyfos, U dejvického rybníčku 25, 160 00 Praha 6, případně zatelefonováním na číslo 774 871 406.

Pro kontrolu správného placení členských příspěvků se můžete řídit následující tabulkou.

Příspěvky můžete zaplatit poštovní poukázkou
anebo bankovním převodem na účet

4444444444 / 2010 (10 krát číslice 4)

Bankovním převodem ušetříte 26 Kč za poukázecné. Nezapomeňte zadat Vaše členské číslo jako variabilní symbol platby pro její správné přiřazení. Dobrovolné zvýšení uvítáme.

Za řádné zaplacení příspěvku děkuje výbor klubu Sisyfos

ČEŠTÍ SKEPTICI

Kdo jsou a co chtějí

Věra
Nosková

Skeptické publikace se slevou

Věra Nosková a kolektiv: **Čeští skeptici**

Kdo jsou a co chtějí – 160, + poštovné 23 Kč = 183 Kč při poslání. Pultová cena je 220Kč.

Jiří Heřt: **Výkladový slovník esoteriky a pavěd** – 90 Kč + poštovné (pultová cena 198 Kč)

Jiří Heřt: **Alternativní medicína a léčitelství** – 90 Kč + poštovné (pultová cena 240 Kč)

Vojtěch Mornstein: **A přece se netočí** – 90 Kč + poštovné (pultová cena 220 Kč)

Věda kontra iracionalita 4 – 90 Kč + poštovné (pultová cena 198 Kč)

Upoutávky na všechny tyto knihy najdete na www.sisyfos.cz

Knihy lze objednat na mailové adrese vnoskova@centrum.cz. Pražané se mohou s nakladatelkou domluvit na osobním předání, takže odpadne placení poštovného.

Organizacím a institucím lze vystavit fakturu.

Skeptické publikace bývají k mání na přednáškách klubu Sisyfos.

- **Zpravodaj SISYFOS** - bulletin Českého klubu skeptiků Sisyfos, z. s., člena evropského sdružení ECSO (European Council of Skeptical Organisations) a světového sdružení CSI (Committee for Skeptical Inquiry). Zapsán do evidence tisku MKČR pod číslem MKČR E 11208. Vychází čtvrtletně s finanční podporou Akademie věd ČR.
- Kontaktní adresa Českého klubu skeptiků: PhDr. Zdeněk Jonák, U dejvického rybníčku 25, 160 00 Praha 6
- číslo účtu: 4444444444 (10 čtyřek) kód banky 2010

- Adresa na internetu: <http://www.sisyfos.cz>
- Zpravodaj SISYFOS, číslo 1/2016 - vyšlo v květnu 2016.
Editor: Leoš Kyša. Redakční rada: Čeněk Zlatník, Zdeněk Jonák, Martin Bloch.
- Grafická úprava: Karel Kadlec
- Tisk: MART – print, s. r. o., Vinšova 3280/1, Praha 10
- Příspěvky do Zpravodaje SISYFOS posílejte na adresu: Leoš Kyša, Višňová 579, Milovice 289 24. Lze též zasílat na e-mail: Leos.Kysa@seznam.cz